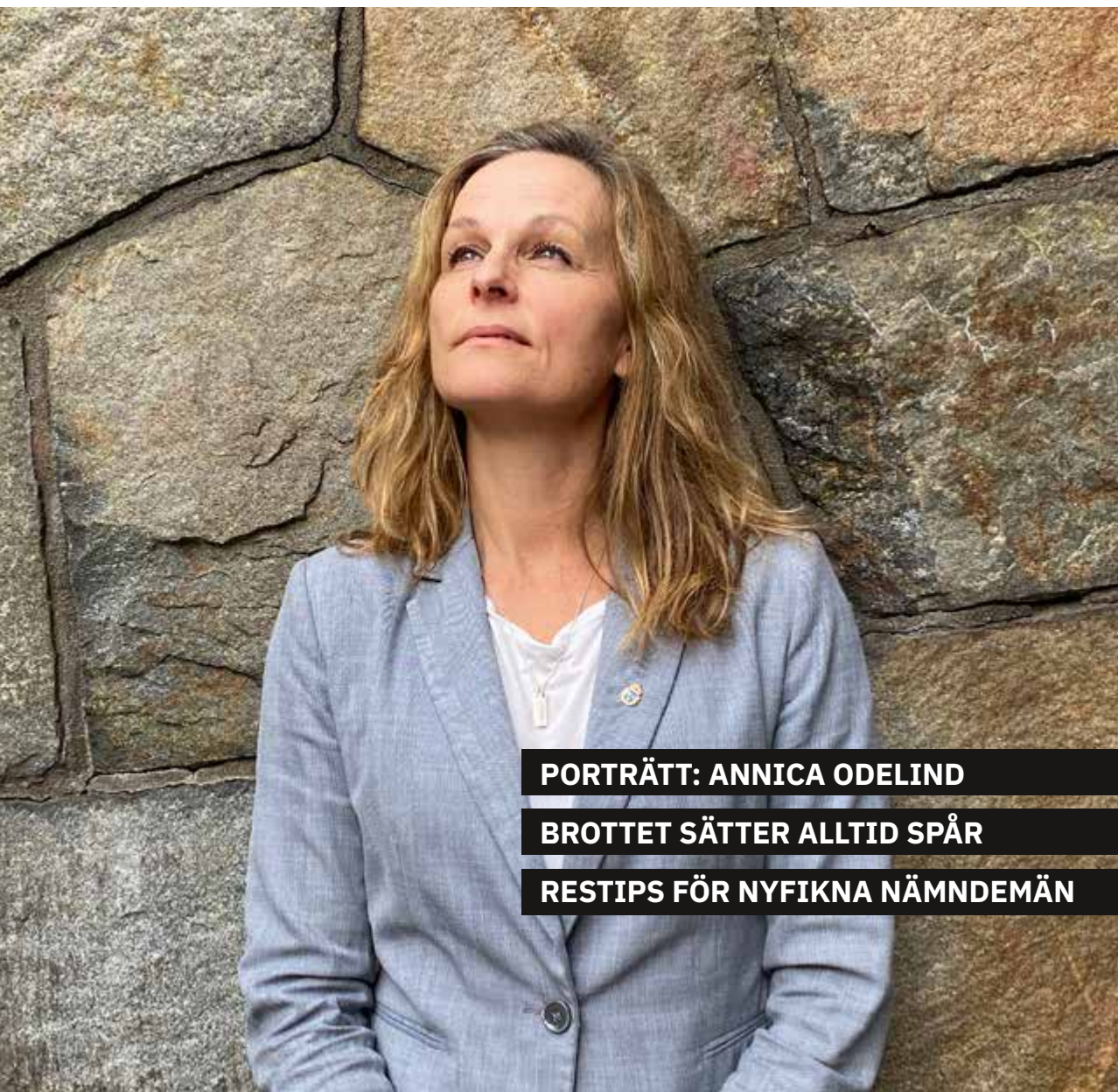

NUMMER 4.2022 • Nämndeman i fokus • Nytt och noterat • Föreningsnytt •

Domstolsverket informerar • En tidning från Nämndemännens Riksförbund

Nämnde mannen

PORTRÄTT: ANNICA ODELIND

BROTTET SÄTTER ALLTID SPÅR

RESTIPS FÖR NYFIKNA NÄMNDEMÄN

LEDARE

Bästa vägen till framgång

DET HAR NU GÅTT ett drygt halvår sedan vi i Nämndemännens Riksförbund, NRF, genomförde vår förbundsstämma i Uppsala. Jag vill påstå att vi under de senaste åren tagit stora steg framåt. Vi är nu en erkänd och etablerad aktör i rättssystemet. Med det menar jag att vi har blivit mer relevanta och vår kompetens efterfrågas allt oftare.

Förbundsstyrelsens fokus är att genomföra de beslut medlemmarna antog vid stämman, där vår Strategiska agenda är central vägvisare.

Arbetet sker i flera projektgrupper, i nära dialog med lokalföreningarna. Stadgeöversynen och arbetet med det centrala medlemssystemet har påbörjats. Vår nya hemsida utvecklas. Servicenivån gentemot lokalföreningarna är hög. Vår nya kansliansvarige Håkan Welin har full fart framåt.

FÖRBUNDSSTYRELSEN och flera av regionombuden har under hösten genomfört ett antal konferenser och besök i lokalföreningarna. Det gör mig oerhört glad att se det engagemang som finns runt om i landet. Aktiva lokalföreningar skapar gemenskap, medlemsnytta och stärker oss i vårt uppdrag som nämndemän. Vi växer och kan nu varmt välkomna lokalföreningarna i Attunda (Sollentuna) och i Ystad, tillbaka in i NRF.

AKTIVA LOKALFÖRENINGAR och många medlemmar ger oss mandat och styrka att företräda nämndemännen på nationell nivå.

Nyligen överlämnade regeringen ett uppdrag till Domstolsverket att påbörja

”Aktiva lokalföreningar och många medlemmar ger oss mandat och styrka.”

kommunikationsinsatser inför nämndemannavalet 2023, gentemot presumtiva nya nämndemän samt nominerande och väljande organ. För första gången någonsin har regeringen beslutat att NRF bör ingå i rekryterings- och nomineringsprocessen. Det är så klart ett mycket glädjande besked. Vi besitter sakkunskaper i äm-

net och kan spela en viktig roll i uppdraget. Regeringen pekar ut områden som är särskilt viktiga i samband med rekryteringen av nämndemännen.

Det handlar om att uppnå en allsidig sammansättning, så att vi speglar befolkningen i stort. Vidare efterfrågas rekrytering utanför de politiska partierna samt insatser för ökad kunskap om vad uppdraget innebär, inte minst i syfte att minska förtida avhopp. Kommunikationsinsatserna kommer att pågå hela nästa år och blir en spännande utmaning för hela förbundet. Beslutet är ett kvitto på att NRF är en relevant och efterfrågad aktör och en professionell, sammanhållande kraft för hela nämndemannasystemet.

AKTIVA LOKALFÖRENINGAR i positivt samspel med resursstarka företrädare på nationell nivå, är den bästa vägen till framgång.

Avslutningsvis vill jag önska alla nämndemän en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År.

Stefan Blomquist
FÖRBUNDSORDFÖRANDE
NÄMDEMÄNNENS RIKSFÖRBUND

NÄMNDEMAN I FOKUS

Rudolf Pramer, 33

Nämndeman i Attunda tingsrätt, Solluntuna, och Förvaltningsrätten i Stockholm.

BOR: Järfälla. **FAMILJ:** Mamma och två bröder. **JOBBAR:** Kassaledare på Ica. **FRITID:** Tränar, umgås med vänner och kollar på film. Styrelseledamot i Nämndemannaföreningen vid Attunda tingsrätt.

FOTO: PRIVAT

DET BEHÖVS PERSONER MED NYA INFALLSVINKLAR

Varför blev du nämndeman?

Jag har alltid velat bli polis. Jag tänker att det är en bra erfarenhet och merit att bli nämndeman, och 2019 blev jag det.

Är uppdraget som du väntat dig?

Jag lär mig nåt nytt varje gång jag är i domstolen. Verkligheten förändras och ibland har jag tänkt att vissa lagar behöver uppdateras, men det är ju inte vår roll utan politikernas. Jag kan också tycka det är konstigt att inte myndigheterna samarbetar mer med varandra, men det beror väl på att det kan bli krockar i sekretessen.

Hur ofta tjänstgör du?

Ungefär två gånger i månaden.

Varför behövs nämndemän?

Jag gillar grundtanken att allmänheten ska ha insyn i rättsväsendet. Vi är det sunda förnuftet i domstolarna. Det

är viktigt att de politiska partierna verkligen nominerar de som passar bäst som nämndemän, för det är ett viktigt uppdrag. Det är bra att intresserade personer kan anmäla sitt intresse utan att vara med i ett politiskt parti, så är det här i Järfälla.

Hur har du blivit bemött i domstolen och bland kollegorna?

Bara bra. Flera har sagt att det är bra med lite nytt blod, att det behövs unga och personer med nya infallsvinklar.

Vad är svårast?

Du ska alltid ha pokerfejs och inte visa känslor. Det kan vara svårt ibland när du hör historier om barnvåldtäkter och kvinnofridskränkning.

Hur går det med polisplanerna?

Jag planerar att söka inför hösten 2023.

Innehåll

NR 4.2022

- 4 Brottet sätter alltid spår
- 8 Nytt och noterat
- 10 Porträttet: Annica Odelind
- 13 Domstolsverket informerar
- 14 Nämndemännens dag i Falun
- 16 Jorden runt för nyfikna nämndemän
- 19 Sista ordet

14 Förbundsstyrelsen

16 Jorden runt för nyfikna nämndemän

OMSLAG: Thomas Östlund

Nämnde mannen

Ges ut av Nämndemännens Riksförbund och distribueras till aktiva nämndemän i Sverige, via domstolarnas nämndemannarum. Presslagt december 2022. Årgång 45.

REDAKTÖR: Thomas Östlund, thomas@thomasostlund.se, tel: 070 541 76 28 **ART DIRECTOR:** Ninni Oljemark, Kombinera AB **ANSVARIG UTGIVARE:** Roine Hangvar, e-post: roine.hangvar@nmrf.se

TRYCK: Norra Skåne Offset. Citera gärna, men ange källan. Redaktionen ansvarar ej för insänt, ej beställt material. Övrig information om tidningen och Nämndemännens Riksförbund, se sidan 19. **ISSN 03448-4351**

BROTTET SÄTTER ALLTID SPÅR

INGA REAKTIONER GIVNA – MÅNGA MÖJLIGA

Att utsättas för brott är för de flesta en traumatisk upplevelse som sätter spår. Däremot finns ingen färdig mall för hur vi reagerar, inte ens på brott av likartad karaktär. Alla nämndemän möter brottsutsatta i domstolen. Att känna till något om vanliga psykiska reaktioner hos brottsoffer är en tillgång. Kanske kan vi då också få syn på några fördomar om hur brottsoffer förväntas vara och bete sig.

Det finns inte *ett* sätt att reagera på brott, och inte heller något *rätt* sätt. Många faktorer påverkar brottsoffers reaktioner. Vi har alla olika personligheter med skiftande sätt att hantera händelser i våra liv.

Människors livssituation i stort – arbete, sociala nätverk, ohälsa med mera – är andra faktorer som påverkar reaktionerna. Brottsbrottets karaktär spelar så klart också roll. Det är skillnad på ett knivöverfall och ett inbrott i sommarstugan. Men det är samtidigt farligt att generalisera. Vilket slags brott du blivit utsatt för säger egentligen väldigt lite om dina reaktioner och ditt behov av stöd.

Vissa kanske tänker att det finns standardreaktioner, till exempel på utsatta för sexualbrott, men erfarenheten bland dem som möter brottsoffer är att reaktionerna kan se väldigt olika ut, även vid likartade brott.

ATT TÄNKA PÅ FÖR NÄMNDEMÄN

För nämndemän och andra i domstolen finns det en hel del att tänka på, kopplat till brottsoffren. Mer eller mindre omedvetet kan det finnas föreställningar om hur de förväntas bete sig.

Det gäller alltså att försöka bortse från brottsoffrets yttre, var de fäster blicken och hur de agerar med sitt kroppsspråk. Någon som gråter och är känslös kan uppfattas som mer trovärdig än den som agerar lugnt och inte visar några känslor. Det finns forskning som visar att vi bedömer människor utifrån deras yttre, och det kan vara bra att tänka på.

För nämndemän – och alla andra i rättskedjan – gäller det också att ha kunskap om, och förståelse för, det trauma som brottsoff-

ret kan befinna sig i. Även om ytan är lugn, kan det råda kaos inombords. Vi visar våra känslor på olika sätt.

Rättssystemet är inte heller alltid anpassat efter de psykiska reaktioner som kan inträffa hos offret. Vi avkräver detaljerade minnesbilder och en strikt tidslinje för vad som inträffat. Men hjärnan fungerar inte som ett arkivskåp. Och framför allt inte den hjärna som upplevt ett svårt trauma.

SKULD OCH SKAM

Brottsoffer reagerar ofta med skuld- och skamkänslor. Omgivningen kan ibland tänka i liknande banor. ”Du borde inte ha varit just där, varit klädd så där, betett dig så där...” ➔

Brottsofferjouren Sverige

- Brottsofferjouren erbjuder kostnadsfritt stöd till alla brottsoffer, vittnen och anhöriga. Stödet innefattar:
 - Information om brottsoffers rättigheter, polisanmälan, rättsprocess och ersättningsfrågor.
 - Stöd till målsäganden och vittnen vid eventuell rättegång i 55 av landets domstolar.
 - Praktisk hjälp och rådgivning vid kontakter med myndigheter.
- Alla kan ringa till Brottsofferjouren på telefon 116 006.
- Brottsofferjouren kan ge stöd på över tjugo språk.
- Brottsofferjouren är en sekulär och partipolitiskt obunden ideell organisation.
- Mer info på www.brottsofferjouren.se.

Vanliga psykiska reaktioner

En grundläggande känsla hos många brottsoffer är att ens verklighetsbild rämnat. Den trygghet och tillit vi vanligtvis tar för given finns inte längre. Den personliga integriteten är kränkt. Psykiska reaktioner bland brottsoffer kan förekomma i skiftande grad, överlappa varandra och uppstå i närtid eller flera år efter det att brottet ägde rum. Här är några vanliga reaktioner, bland många.

Ångest och rädsla

Ångest och rädsla är mycket vanligt bland brottsoffer. Känslorna kan ta sig olika uttryck, och ibland lamslå hela vardagslivet. Så kallade "triggers" kan ge upphov till uppfammande ångestreaktioner. Orsaken kan vara ljud, dofter, platser eller situationer som förknippas med brottet. Att isolera sig blir ofta en följd av rädslan. Det kan visserligen öka känslan av trygghet, men är knappast ett bra sätt för att på sikt komma till rätta med ångesten.

Skuld och skam

"Hur kunde jag vara så dum?"
"Om jag bara inte sagt det, gjort det, varit just där..."

Det händer ofta att brottsoffer skuldbelägger sig själva, inte sällan förstärkt av omgivningens reaktioner. Känslan kan bottna i ett försök att hitta en rationell förklaring till varför just jag blivit drabbad – och då kan det egna beteendet bli en del av förklaringen.

Ilska

Det är inte konstigt att människor som utsatts för brott blir arga. Någon har ju behandlat dig illa, skadat dig eller din egendom. Ilska är en oberäknelig känsla som kan ta sig många uttryck, få oss att skälla högt eller tyst koka inombords. Ilskan behöver inte enbart rikta sig mot

förövaren. Alla i brottsoffrets närhet – från poliser till anhöriga – kan bli måltavla. Ilska måste ibland få pysa ut, men är i längden knappast en konstruktiv väg att komma vidare.

Apati – uppgivenhet

Att känna apati och uppgivenhet får ofta till följd att brottsoffret sluter sig och undviker kontakt med andra. Sannolikt ligger känslor av uppgivenhet bakom det faktum att många brott aldrig anmäls. Den utsatte orkar inte, eller ser helt enkelt ingen mening med den påfrestning det innebär att gå igenom en rättsprocess. De lider i ensamhet och tyshet.

➔ Resonerar vi så ligger det nära till hands att vi lägger skulden på offret, i stället för förövaren.

Det här kan ha att göra med att vi försöker avskärma oss från tanken på att vi själva kan bli utsatta för brott. Förnuftsmässigt förstår vi nog att alla kan drabbas, men vi vill ändå inte riktigt tro på det. "Victim-blaming" är ett vedertaget begrepp som används för att hit-

ta någon faktor i brottsoffrets eget agerande som bidrog till att just hen utsattes.

Det här kan vara särskilt vanligt när brottsoffret avviker från våra förutfattade meningar. "Det idealiska offret" är en term myntad av sociologen Nils Christie 1986. Han angav ett antal förutsättningar för att ett brottsoffer ska betraktas som legitimt. Bland annat ska offret vara svagt, vara på en respektabel plats

Rättsliga perspektiv på brottsofferfrågor

Antologin **Brottsoffer – rättsliga perspektiv** (Studentlitteratur, 2021) tar upp de rättigheter som brottsoffer som kommer i kontakt med rätts-

väsendet har. Boken diskuterar de utmaningar som finns för polis, åklagare och domstol att tillgodose dessa rättigheter.

”Att känna apati och uppgivenhet får ofta till följd att brottsoffret sluter sig och undviker kontakt med andra.”

Känslor av hämnd – vedergällning

”Öga för öga, tand för tand”, står det i Bibelns Andra Mosebok. Det finns forskning som visar att andelen som förespråkar stränga straff inte är högre bland dem som drabbats av brott än i befolkningen i stort. Viljan till vedergällning verkar alltså snarare vara en spegling av våra skiftande värderingar i synen på

brott och straff, än om vi har utsatts för brott eller inte. Det här betyder inte att känslan att vilja ”ge igen” inte förekommer. För den som drabbats av brott kan just det ses som ett uttryck för att rättvisa skipas.

•

UTÖVER DE PSYKISKA reaktionerna finns även *fysiska reaktioner* som kan inkludera allt ifrån

skador på kroppen till huvudvärk, yrsel och sömnproblem. *Sociala reaktioner* kretsar kring den utsattes samspel med omgivningen och kan bland annat handla om rädsla att vara ensam och svårigheter på jobbet. Här har också omgivningens reaktioner betydelse för hur brottsoffret hanterar sin utsatthet. *

i ett gott syfte. Tänk en äldre kvinna som blir rånad när hon är ute och promenerar. Det är ett exempel på det idealiska brottsoffret.

SAMHÄLLETS STÖD SKIFTAR

Brottsoffer ha rätt till det stöd de behöver, det är inskrivet i socialtjänstlagen. I praktiken ser dock stödet väldigt olika ut, beroende var du bor i landet. På senare tid har flera regioner och kommuner fokuserat på kvinnor och barn i sitt arbete med brottsutsatta. Det finns olika uppfattningar om detta, där några menar att det är riskabelt att förstora skillnaderna mellan olika kategorier av brott och brottsoffer. Många brottsoffer upplever också att de inte får tillräcklig informa-

tion om själva rättsprocessen. På detta område finns uppenbart mer att göra. *

TEXT: Thomas Östlund

Brottsoffermyndigheten

- Brottsoffermyndigheten är en statlig myndighet som inrättades 1994 och finns i Umeå.
- Brottsoffermyndigheten beslutar om och betalar ut ersättning till brottsoffer samt kräver in utbetalad ersättning från gärningspersoner.
- Myndigheten ska främja brottsoffers rättigheter, behov och intressen, bland annat genom *Brottsofferfonden*.
- Mer info på www.brottsoffermyndigheten.se.

HISTORISKA RUTAN

Fem rånmord av Salaligan

"FÅ OM ENS NÅGON rättegång torde i Sverige motsetts med sådant intresse och sådan spänning som denna med dessa avskyvärda brott." Så skrev tidningen Sala Allehanda i samband med rättegången mot Salaligan.

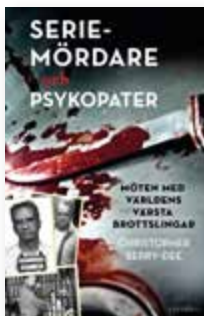
Ligan bestod av fem unga män som mellan 1930 och 1936 utförde fem rånmord. Ligan avslöjades efter det sista mordet, på ett cyklande bankbud från Sala, då rånarna kom över 20 000 kronor. Först då myntades namnet Salaligan. Samtliga dömdes till livstids straffarbete utom ledaren Sigvard Nilsson-Thurneman som dömdes till rättspsykiatrisk vård. Han satt inspärrad på Sätters sjukhus fram till 1969 och avled tio år senare.

FOTO: POLISMUSEET, STOCKHOLM

Salaligans ledare Sigvard
Nilsson-Thurneman

3 lästips

Seriemördare inifrån

SERIE-MÖRDARE OCH PSYKOPATER av den amerikanske kriminologen **Christopher Berry-Dee** bygger på intervjuer med fängslade seriemördare och deras psykiatrer. En skrämmande inblick i hänsynslöshet, ofta bakom en vänlig uppsyn. Det som chockade författaren mest, var seriemördarnas totala avsaknad av ånger.

Palmemordet igen

Ännu en bok om Palmemordet? Javisst. I **STATSMINISTERMORDET** ger **Hans-Gunnar Axberger** en detaljerad beskrivning av världens största polisutredning och ställer frågorna: Vad var det som gick fel? Hur kunde Sveriges statsminister mördas på öppen gata? Och hur kunde så många poliser och utredningstimmar ändå inte leda till en lösning av mordet?

Vårbynätverket och Enchrochat

I september 2020 grips i Madrid ledaren för det så kallade Vårbynätverket. Gripandet är en följd av att polisen fått tillgång till den krypterade mobiltjänsten Enchrochat. Kriminalreportern **Lasse Wierup** har följt ledaren från uppväxten i Stockholmsförorten Vårby. Boken **DESPOTENS FALL** om Vårbynätverkets dramatiska historia utkommer i maj 2023.

KORT OM-RAPPORTER från Kriminalvården

KORT OM-RAPPORTERNA från Kriminalvården sammanfattar viktiga frågor på ett kort och lättfattligt sätt. Perfekt för den som drar sig för att läsa tjocka avhandlingar och forskarrapporter. De två senaste Kort om-rapporterna handlar om psykisk ohälsa hos kriminalvårdsklienter och om att förebygga våldsbejakande extremism i kriminalvård.

- Kort om-rapporterna finns att ladda ner på www.kriminalvarden.se

”Demokrati är det
sämsta statsskick
som finns. Bortsett
från alla andra som
prövats genom
tiderna.”

WINSTON CHURCHILL

Lagföring av brott ska gå snabbare

RIKSDAGEN BESLUTADE i november om lagändringar som ska göra processen för lagföring snabbare och mer effektiv. Lagändringarna ställer bland annat krav på tingsrätterna att avgöra brottmål snabbare om brottet har ingått i ett särskilt snabbförfarande under utredningen. Vidare införs förenklade och snabbare regler för delgivning och effektivare hantering av strafförelägganden. Lagändringarna träder i kraft 1 januari 2023.

Nästan hälften av eleverna uppger utsatthet för brott

45 PROCENT AV ELEVERNA i årskurs nio uppger att de utsatts för stöld, misshandel, hot, rån eller sexualbrott minst en gång under de senaste tolv månaderna. Det visar *Skolundersökningen om brott 2021* från Brottsförebyggande rådet, Brå. Andelen är något mindre än 2019, då en likande undersökning genomfördes. Andelen utsatta skiljer sig inte nämnvärt mellan tjejer och killar, däremot vad gäller brottstyp. Bland utsatta killar är stöldbrott vanligast, och bland tjejer sexualbrott. Störst andel utsatta finns bland elever med svaga ekonomiska resurser, följt av elever med skilda eller separerade föräldrar.

Omkring fyra av tio elever undviker medvetet vissa platser eller personer av oro för att utsättas för brott.

• Läs mer och ladda ner rapporten *Skolundersökning om brott 2021* från www.bra.se

Förslag om hemliga tvångsmedel för att förhindra grova brott

DEN NYA UTREDNINGEN *Utökade möjligheter att använda preventiva tvångsmedel* föreslår att det ska bli möjligt att använda hemliga tvångsmedel utanför en brottsutredning, alltså innan ett brott begåtts. Syftet är att förhindra allvarlig brottslighet som begås av kriminella gäng, bland annat mord, sprängningar och grova narkotikabrott. Åtgärder som kan komma i fråga är bland annat hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation och hemlig dataavläsning.

Rättssäkerheten och den personliga integriteten ska fortfarande hävdas, bland annat genom

att tillstånd för att använda hemliga tvångsmedel ska ges av domstol.

Utredningen tillsattes av den förra regeringen och lämnades i oktober över till den nye justitieministern **Gunnar Strömmer**.

• Utredningen **SOU 2022:52** finns att ladda ner på www.regeringen.se

A portrait of a woman with long, wavy brown hair, smiling slightly. She is wearing a light blue blazer over a white top. The background is a dense wall of green leaves, possibly from a vine or ivy.

Förebygga är bäst

Implementera polisens nya strategi för brottsförebyggande arbete. Låter det upphetsande? Kanske inte för dig, men det är ingen tvekan om att **ANNICA ODELIND** går igång på uppgiften.

– Handen på hjärtat har vi inom polisen inte varit särskilt bra på brottsförebyggande, det vill vi ändra på nu, säger hon.

P

PORTRÄTT

Annica Odelind, 52

GÖR: Polis, utvecklingsledare med uppdrag att implementera polisens brottsförebyggande strategi.

BOR: Radhus i Sundsvall.

FAMILJ: Två döttrar, 17 och 19 år. Blandras-hunden Sune, 1 år.

FRITID: Träning, Sune och resten av familjen.

LYSSNAR PÅ: Mina döttrar, svensk musik och just nu det isländska bandet *Kaleo*.

LÄSER: Lättsam underhållning. Senast *Där kräftorna sjunger* av Delia Owens.

FÖREBILD: Män som väljer att ta ställning mot och har modet att ta samtalen om det våld som män utsätter kvinnor och barn för.

Annica Odelind har slitit sig ifrån konferensen med anställda från landets sju polisregioner. Mötets ämne är konsten att omsätta vackra ord på papper till skarpa handlingar i vardagen. Annica leder nu arbetet med att vässa polisens förebyggande brottsarbete, utifrån den nationella strategi som antogs i juni i år. Till vardags är hon polis i Sundsvall.

Annica var närmare trettio när hon började polisutbildningen. En bra ålder, i alla fall för henne.

– Jag hade inte varit mogen tidigare. Som polis möter du människor i kris. Du har ett våldsmonopol och makt över andra. Det gäller att vara trygg i sig själv och sina värderingar för att kunna göra ett bra jobb.

Tidigt insåg Annica betydelsen av att förebygga brott.

– När jag jobbade i yttre tjänst såg jag att vi grep samma människor igen och igen. ”Kan vi inte bättre än så här”, minns jag att jag tänkte.

LÄTTARE SAGT ÄN GJORT

Sunda förnuftet säger att förebygga är smart. Det är därför vi har brandvarnare, trafikljus och fotriktiga skor. Men inom polisen är det lättare sagt än gjort att uppvärdera de brottsförebyggande insatserna.

– Polisen är en brottsbekämpande myndighet och vi ska självklart lagföra brott. Men vi har också ett brottsförebyggande uppdrag. Tyvärr blir det ofta nedprioriterat i det vardagliga polisarbetet, säger Annica.

Ett dilemma är svårigheten att mäta effekterna av förebyggan-

de insatser. Hur vet vi att just detta ledde till färre brott? Den nya strategin handlar mycket om att utveckla och tillämpa metoder som man vet fungerar. Grannsamverkan mot brott och kameraövervakning är två insatser där forskningen visar positiva effekter.

– Vi kanske aldrig får bevis, men utifrån erfarenheter ser vi att vissa åtgärder gör skillnad, menar Annica.

KULTURFÖRÄNDRING

Brottsförebyggande arbete framkallar knappast de största applåderorna i polisens vardagsarbete. ”Kulturförändring” och ”beteendeförändring” är två ord i den nya strategin.

– Det blir en high five bland kollegorna när någon beslagtagit ett gram amfetamin, men sällan när någon berättar att det haft ett samtal med båtklubben om att förhindra stölder.

Här måste det till förändringar, menar Annica.

– Chefer på alla nivåer har en nyckelroll. Om de ställer frågor om brottsförebyggande arbete, då kommer det att uppvärderas, helt enkelt för att man vill kunna svara på chefens frågor.

COOLA BILDER

Det gäller också att beskriva polisyrket på rätt sätt, inte minst i rekryteringen till polisutbildningen.

– Coola bilder med fart, fläkt och blåljus är självklart en del av vårt jobb, men inte *hela* jobbet.

Kriminaliteten står i centrum för det mediala och politiska in-

→ tresset. Inte så underligt med tanke på alla skjutningar, menar Annica.

– Vi ska så klart jobba stenhårt för att lösa detta.

Samtidigt anser hon att debatten ibland är både förenklad och onyanserad. Att antalet anmälda brott minskat med sex procent första halvåret 2022 är det få som känner till.

– När vi i Medelpad presenterade en undersökning som visade att medborgarna upplevde sig mycket tryggare än tidigare, var det inget medierna var särskilt intresserade av.

NÄMNDEMÄN BEHÖVS

Annica anser att nämndemännen har en viktig roll i rättssystemet.

– Det är en bra tanke att ha vanliga privatpersoner i domstolarna.

Hon menar att nämndemännen har stor makt, och därmed ett stort ansvar.

– Det är ju i allmänhet samhällsintresserade personer som blir nämndemän. De

behöver ha kunskap om brottslighetens olika uttryck och om brottsoffrens situation, och bidra till att föra ut den kunskapen till andra.

OPTIMISTISK

Hur kommer det då att gå med polisens nya brottsförebyggande strategi? Annica är optimistisk, inte minst för att man nu ärligt börjar identifiera de svårigheter som måste åtgärdas, vilket ofta är första steget till förändring.

– De som sitter här inne på konferensen är taggade och vill verkligen att vi ska vässa vårt arbete på det här området.

Annica Odelind är glad över sitt nya uppdrag, och ser förvånad ut när jag frågar om hon ser det som ett karriärsteg.

– Nej, så tänker inte jag. Jag tycker bara det är så sjukt viktigt med brottsförebyggande arbete. *

TEXT: Thomas Östlund

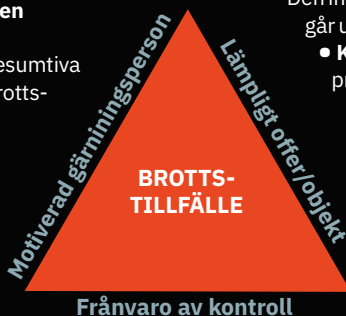
• Polismyndighetens strategi för det brottsförebyggande arbetet finns att ladda ner på www.polisen.se.

BROTTSTRIANGELN OCH SARA

Brottstriangeln och SARA är två strategiska utgångspunkter i polisens brottsförebyggande arbete.

BROTTSTRIANGELN innehåller tre förutsättningar för att ett brott ska uppstå. Det brottsförebyggande arbetet ska rikta in sig på triangelns alla tre sidor. Det gäller att utifrån olika brottstyper och situationer:

- **Minska motivationen** att begå brott.
- **Öka skyddet** för presumtiva brottsobjekt eller brottsoffer.
- **Stärka kontrollen**, till exempel genom att öka upptäcktsrisken.

SARA är en form av det som kallas problemorienterat polisarbete. Modellen utvecklades på 1980-talet av de amerikanska forskarna John Eck och William Spelman. Namnet står för Scannig, Analysis, Response och Assessment. Modellen, som använts flitigt inom olika områden, kännetecknas av en kombination av analytiskt "tankearbete" och praktiska åtgärder. Den innehåller fyra olika moment som förenklat går ut på att:

- **Kartlägga** – identifiera och beskriva problemet.
- **Analysera** – få kunskap om problemets orsaker, omfattning och förlopp.
- **Åtgärda** – hitta och tillämpa effektiva metoder för att lösa problemet.
- **Utvärdera** – värdera resultat, både under och efter genomförandet.

Tryggt att vara nämndeman i domstol

Av ungefär 8 500 nämndemän inom landets domstolar är det ytterst få som varit utsatta för hot eller påverkansförsök. Hittills i år har det rapporterats sju incidenter som rör nämndemän, av dessa är fem sjuk- och olycksfall, ett rör hot och slutligen en ordningsstörning.

Det är mycket få incidenter där nämndemän är inblandade, säger Anita Kihlström, säkerhetschef vid Domstolsverket. Våra nämndemän deltar i ett stort antal förhandlingar årligen och statistiken visar att det är sällan nämndemän är inblandade i några tillbud.

Som ny nämndeman ska du få säkerhetsutbildning av domstolen där du tjänstgör.

– Det är viktigt att du tar del av domstolens säkerhetsutbildning och att du har kontaktuppgifter till den som är säkerhetsansvarig vid domstolen, säger Anita Kihlström. Samtidigt är det angeläget att du

rapporterar eventuella händelser så att domstolen och Domstolsverket kan införa förebyggande åtgärder och samla in uppgifter om incidenter.

SKYDDA DIG I SOCIALA MEDIER

Sociala medier är ett effektivt verktyg för den som vill kartlägga och påverka myndighetsföreträdare. Tänk därför igenom hur du framstår i sociala medier och kontrollera vilken information som finns om dig i de kanaler där du är aktiv.

SÄKERHETSKONTROLLER I DOMSTOL

Idag har mer än hälften av landets domstolar fast säkerhetskontroll

med metalldetektorbåge och flertalet av dessa har också röntgenutrustning. Fast säkerhetskontroll är en viktig del i arbetet som syftar till trygga och säkra domstolar för alla som vistas där. Utöver de domstolar som genomför fast säkerhetskontroll har ett 20-tal domstolar genomfört säkerhetskontroll under en begränsad period. Dessa säkerhetskontroller var kopplade till särskilda mål där en högre säkerhetsnivå krävdes och varierade i tidsomfång.

– Vår uppfattning är att det är tryggt att arbeta i och besöka våra domstolar. Vi har som mål att alla som besöker domstolarna ska känna sig säkra och trygga, poängterar Anita Kihlström.

DOMSTOLSVERKET – NY BEREDSKAPS-MYNDIGHET

Sedan 1 oktober i år är Domstolsverket en av 60 nya beredskapsmyndigheter enligt den nya

beredskapsförordningen. En beredskapsmyndighet är en myndighet vars verksamhet har stor betydelse för totalförsvaret, och ska fortsätta sin verksamhet om riket befinner sig i höjd beredskap.

– Detta är en ny roll för Domstolsverket och ett omfattande arbete ligger framför oss där myndigheten nu är i ett uppstartsläge, berättar Anita Kihlström.

Domstolsverket ingår i sektorn för ordning och säkerhet tillsammans med Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, Polismyndigheten, SÄPO, Tullverket och Kustbevakningen.

Sedan årsskiftet har Domstolsverket en säkerhetsstab där alla typer av säkerhetsfrågor hanteras. Förutom beredskapsfrågor genomförs en stor mängd utbildningar och övningar på domstolar, incidenter hanteras och löpande stöd ges till domstolarna. *

Anki Ringsten
Domstolsverket

FAKTA

- 80-talet myndigheter (domstolar och nämnder)
- Drygt 7000 anställda
- Cirka 8 500 nämndemän
- Cirka 480 000 mål och ärenden avgjorda i domstol (2021)
- Ungefär 4 miljoner externa telefonsamtal
- 260 anställda med ordningsvaktsförordnande, 54 kvinnor och 206 män (januari 2022)

Caroline Willfox

Diamant Salihu

Nämndemännens dag i Falun

– Ett lyckat evenemang och en bra möjlighet för oss nämndemän i Dalarna att träffa varandra och lära oss mer. Det säger Caroline Willfox, ordförande i Falu Domstolars Nämndemannaförening om Nämndemännens dag, som den 19 november arrangerades i Falun.

Ett femtiotal medlemmar deltog under dagen och fick förutom fika, lunch och mingel lyssna till Johan Rosén, nytitillträdd lagman vid Falu tingsrätt, som presenterade sig själv och verksamheten vid domstolen.

Under dagen medverkade även Diamant Salihu, prisbelönt journalist som skrivit boken *Tills alla dör*, om gängkriminaliteten i Stockholm.

POPULÄR TRADITION

Föreningen har i många år arrangerat en särskild dag för nämndemännen. Efter ett par års pandemiavbrott återupptogs den populära traditionen i år.

– Vi är en väl fungerande förening med en bra styrelse. Vi arbetar för att stärka vår kompetens och skapa en bra gemenskap bland oss nämndemän här i Dalarna, säger Caroline Willfox som har varit ordförande sedan 2021. *

Vi vill bli mer synliga

– **VI VILL BLI FLER** medlemmar, och då gäller det att berätta att vi finns och vad vi gör, säger Bengt Sandberg, ordförande för Nämndemannaföreningen vid Förvaltningsrätten i Stockholm.

Nu satsar föreningen på att exponera sin lokalförening och Nämndemännens Riksförbund i nämndemannarummet, med hjälp av två rollups och en enkel informationsbroschyr. Under hösten har föreningen dessutom haft två lyckade studiebesök, på Karsuddens sjukhus och hos gränspoliserna på Arlanda.

Endast cirka 20 procent av

nämndemännen vid förvaltningsrätten är medlemmar i föreningen. Alldeles för lite, anser Bengt Sandberg.

– Vi vill stärka nämndemännens roll i samhället, och det gör vi genom aktiva lokalföreningar som jobbar tillsammans i Nämndemännens Riksförbund.

Föreningen är också en bra plattform för social gemenskap.

– I förvaltningsrätten har vi många olika slags mål och vi behöver stötta varandra i vår roll, och där kan en aktiv lokalförening ha stor betydelse, säger Bengt Sandberg. *

Bengt Sandberg

HÖJT ARVODE 500 blir 680

Från och med 2023 höjs nämndemännens dagsersättning för tjänstgöring i tingsrätt från 500 kronor till 680 kronor. Det är den första höjningen sedan 2007. Halvdagsarvudet höjs till 340 kronor. Ersättningsjusteringarna i sin helhet framgår av *Förordning (1982:814) om ersättning till nämndemän och vissa andra uppdragstagare inom domstolsväsendet m.m.* Finns att läsa på www.riksdagen.se.

Nya lokalföreningar

Två nya lokala nämndemannaföreningar har nu återinträtt i Nämndemännens Riksförbund. Det är Ystads Nämndemannaförening och Nämndemannaföreningen vid Attunda tingsrätt (i Stockholms län).

Ny hemsida på plats

Nämndemännens Riksförbunds nya hemsida är nu på plats. Snyggare utseende och mer lättnavigerad struktur. På hemsidan kan du hitta information om alla lokalföreningar, basinformation om Nämndemännens Riksförbund, nyhetsbrev med mera. Där hittar du även tidigare nummer av tidningen Nämndemannen. www.nmrf.se. *

FOTO: ERIC TAGESSON

Från vänster: Stefan Valberg, Stefan Blomquist och William Ericsson i poddsändning från Dagens Juridik.

Stefan Blomquist i DJ-podden

STEFAN BLOMQUIST, förbundsordförande i Nämndemännens Riksförbund, medverkar i en lång intervju i DJ-podden som produceras av tidningen Dagens Juridik. Han berättar bland annat om nämndemannasystemet, om rekrytering och utbildning av nämndemän samt om de frågor som Nämndemännens Riksförbund driver.

• Du hittar podden på www.dagensjuridik.se eller via www.nmrf.se

Förbundsstyrelsen i Nämndemännens Riksförbund, vald vid förbundsstämman 2022:

Övre raden från vänster: Roine Hangvar, Jon Essebro, Margaretha Holmlund, Lennart Johnsson, Orvar Turegård.

Nedre raden från vänster: Karin Einarsdotter Carlén, Birgitta Carlstedt, Stefan Blomquist, Eva Persson, Linda Ingvarsson.

Saknas på bilden: Karin Larses och Carl-Oscar Franzon.

Pandemin har släppt sitt grepp och återuppväckt reslusten. Nämndemän är så klart intresserade av att besöka platser med koppling till deras uppdrag. Här är förslag på resmål – och några bok- och filmtips för dig som hellre stannar hemma.

Jorden runt

FÖR NYFIKNA NÄMNDEMÄN

Robben Island

KAPSTADEN, SYDAFRIKA

I 27 år satt Nelson Mandela i fängelse. Han frigavs 1990 och valdes fyra år senare till Sydafrikas president. De första 18 åren satt Mandela isolerad på den beryktade fängelseön Robben Island, sju kilometer från fastlandet, nära Kapstaden. Många apartheidmotståndare placerades på Robben Island, där de fick arbeta i öns stenbrott.

Robben Island blev fängelse redan på 1600-talet och den sista fången lämnade ön 1991. Numera är Robben Island ett välkänt besöksmål, dessutom ett av Unescos världsarv, med museum och guidade turer.

- På www.robben-island.org finns info och en virtuell tur på ön.
- **Breven från Mandela** innehåller 255 brev som han skrev under tiden i fängelse. Boken kom 2018 och är ett bra komplement till **Den långa vägen till frihet** från 2014, där Mandela berättar om sitt liv.

National Justice Museum

NOTTINGHAM, STORBRITANNIEN

Museer om rättsväsendet är sällsynta.

National Justice Museum i Nottingham är ett undantag. Museibyggnaden, med anor från 1700-talet, användes fram till 1991 vid rättegångar. Nu kan du besöka två rättegångssalar från den viktorianska tiden, underjordiska fängelsehålor och en avrättningsplats. Här finns även utställningar om rättsväsende, brott och straff.

- www.nationaljusticemuseum.org

Alcatraz

SAN FRANCISCO, USA

Alcatraz är ett av världens mest berömda fängelser. Mitt i den fantastiska San Francisco-bukten, 15 minuter med båt från den myllrande metropolen, ligger den beryktade fängelseön som öppnades 1934 och stängde 1963, med bland andra Al Capone som en av internerna. Numera anordnas turer till Alcatraz, både dag- och nattetid. Bonus: Rikt fågelliv och fantastiska vyer över San Francisco och Golden Gate-bron.

- Filmen **Flykten från Alcatraz** från 1979 skildrar den enda rymningen från Alcatraz. De tre som lyckades fly har dock aldrig återfunnits. Många tror att de drunknade, men de spekuleras fortfarande om de överlevde.

Nelson Mandela satt 27 år i fängelse.

FOTO: GEORGES CAIN (1856–1919) / MUSÉE CARNAVALE

Till vänster: Warden's House på fängelseön Alcatraz.

Till höger: Marie Antoinette vid La Conciergerie, oktober 1793.

La Conciergerie

PARIS, FRANKRIKE

Concierge betyder portvakt, men historiskt var det ett slags högsta polischef direkt underställd franske kungen. Han huserade i La Conciergerie på Ile de Cité i centrala Paris. I den praktfulla byggnaden kan du besöka rummen där revolutionsdomstolen huserade under skräckväldet efter franska revolutionen. Titta också in i fängelsecellen där drottning Marie Antoinette hölls fången – innan hon avrättades med giljotin. La Conciergerie ligger ett stenkast från katedralen

Notre Dame, så passa på att se hur det går med renoveringsarbetet efter den stora branden 2019.

• www.paris-conciergerie.fr

Minnen från Nazismen

DASCHAU I MÜNCHEN OCH NÜRNBERG, TYSKLAND

Tyskland är fyllt av fasansfulla minnen från nazismen och andra världskriget. Många koncentrationsläger kan besökas, bland annat Dachau utanför München. Det öppnade redan 1933, samma år som nazisterna kom till makten, som fängelse för politiskt oliktkänkande. En stor del av byggnaderna i lägret finns fortfarande kvar, dessutom ett gripande museum om de 200 000 fångar som vistades här fram till krigsslutet.

Vid Nürnbergrättegångarna ställdes nazistiska förbrytare inför rätta 1945–1949. Den mest kända, Nürnberprocessen, gällde 22 kända nazister, bland annat Hermann Göring, Rudolf Hess och Albert Speer. Elva av de anklagade dömdes till döden.

Rättegångssal 600, där processen hölls, är öppen för allmänheten. På platsen finns även ett museum.

- Dachaus webbplats: www.kz-gedenkstaette-dachau.de
- Nürnbergrättegångarna är skildrade både i böcker och på film. **Nürnbergrättegången: samtal med vittnen och anklagade** av Leon Goldensohn är en av många böcker.

Internationella Brottmålsdomstolen

HAAG, NEDERLÄNDERNA

Internationella Brottmålsdomstolen (International Criminal Court, ICC) bildades 2002 för att kunna åtala personer för folkmord, krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten. I dagsläget är 123 länder anknutna till domstolen, dock inte USA, Ryssland och Kina.

Hittills har alla åtal gällt afrikaner, kopplade till bland annat konflikterna i Darfur i Sudan, Uganda och Demokratiska republiken Kongo.

Det går att besöka domstolen och ta del av förhandlingarna. Föranmälan krävs inte, däremot pass. På hemsidan finns information om pågående processer och tider då förhandlingar äger rum.

• www.icc-cpi.int

TEXT: Thomas Östlund

Politiker på nya poster

Att Sverige fått en ny riksdag och regering har väl inte utgått någon. Här är några nya namn med koppling till rättsväsendet.

NYA MINISTRAR

Ny justitieminister är **Gunnar Strömmer**, född 1972, tidigare partisekreterare för Moderaterna. Gunnar Strömmer är uppväxt i Örnsköldsvik och jur. kand. vid Uppsala universitet.

Maria Malmer Stenergard, född 1981, är Moderat statsråd i Justitiedepartementet med ansvar för migration och asyl. Maria Malmer Stenergard är jur. kand. vid Lunds universitet.

RIKSDAGENS JUSTITIEUTSKOTT

Ordförande i Justitieutskottet är **Richard Jomshof**, Sverigedemokraterna. Richard Jomshof, född 1969, är riksdagsledamot sedan 2010.

Övriga ordinarie ledamöter justitieutskottet är **Ardalan Shekarabi** (S), vice ordförande, **Louise Meijer** (M), **Annika Strandhäll** (S), **Adam Martinen** (SD), **Petter Löberg** (S), **Mikael Damsgaard** (M), **Anna**

Maria Malmer Stenergard, M

FOTO: NINNI ANDERSSON/REGERINGSKANSLIET

Wallentheim (S), **Katja Nyberg** (SD), **Mattias Vepsä** (S), **Charlotte Nordström** (M), **Gudrun Nordberg** (V), **Torsten Elofsson** (KD), **Ulrika Liljeberg** (C), **Pontus Andersson** (SD), **Rasmus Ling** (MP) och **Juno Blom** (L).

FOTO: ISTOCK

Gilla oss på Facebook!

Nämndemännens Riksförbund finns på Facebook. Nyheter publiceras löpande, vilket gör det smidigare för dig att ta del av viktiga händelser och datum. Gillar du "Nämndemännens Riksförbund NRF" får du automatiskt våra nyhetsuppdateringar.

Läs och sprid Nämndemannen

TIDNINGEN Nämndemannen skickas inte som tidigare hem till nämndemännen, på grund av att vi inte har tillgång till hemadresser.

Ta ditt exemplar – och hjälp att sprida tidningen till andra!

Redaktionen

Håll koll på hemsidan

På www.nmrf.se hittar du bland annat gamla nummer av tidningen Nämndemannen, förbundets nyhetsbrev och information om lokalföreningarna.

DET HÄR ÄR NÄMDEMÄNNENS RIKSFÖRBUND:

- Är en ideell, opolitisk och religiöst obunden förening med cirka 3 000 medlemmar.
- Har en bred lokal verksamhet i 51 lokala nämndemannaföreningar.
- Bidrar till ökad kompetens och

gemenskap bland nämndemännen.

- Bevakar och tillvaratar nämndemännens intressen genom kontakter med riksdag, regering, regioner, kommuner och statliga myndigheter.
- Arbetar för att förbättra nämndemännens villkor, vad gäller arvoden, utbildning etc.

- Är remissinstans i frågor som berör rättsväsendet.
- Bildar opinion för nämndemännasystemets givna plats i en modern demokrati.
- Ger ut tidningen Nämndemannen och driver webbplatsen www.nmrf.se.

KORTA FAKTA OM NÄMNDEMANNASYSTEMET

- Det finns cirka 8 000 nämndemän i Sverige. De avlägger domare och dömer i allmän domstol (tingsrätter och hovrätter) samt i allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätter och kammarrätter).
- En nämndemans röst väger lika tungt som jurist-domarens för hur målet avgörs.
- Nämndemän nomineras av de politiska partierna. Kommunfullmäktige och regionfullmäktige utser nämndemännen utifrån partiernas styrka i kommuner och regioner.
- Nämndemannauppdraget är opolitiskt, och nämndemännen representerar inte sina partier. Nämndemännen ska följa lagen när de dömer.
- Nämndemännen utses vart fjärde år, året efter de allmänna valen. Det varierar hur ofta en nämndeman tjänstgör, 10–20 gånger per år är vanligt.
- Varje nämndeman ska genomgå obligatorisk utbildning.
- Nämndemännens arvode är 500 kr/dag, för tjänstgöring mer än tre timmar. De har även rätt till ersättning för inkomstförlust.
- Nämndemannasystemet i Sverige har anor från 1200-talet. Ordet nämndeman är från medeltiden, då byäldste namngav de som skulle sitta vid tingen (Nämnda män = nämndemän). Lekmän (juridisk oskolade) i domstolar finns i många länder, i skiftande former.

NÄMNDEMÄNNENS RIKSFÖRBUND

Adress Ågatan 15C,
749 35 Enköping

E-post kansli@nmrf.se

Kansliansvarig Håkan Welin,
Webbplats www.nmrf.se

Facebook Nämndemännens
Riksförbund NRF

Bankgiro Nämndemännens
Riksförbund 5360-9855

Förbundsordförande

Stefan Blomquist,
stefan.blomquist@nmrf.se.

Förbundsstyrelsen presenteras på www.nmrf.se.

Valberedning Lotta Björklund (sammankallande)
lotta.bjorklund@nmrf.se

PRENUMERATION

Prenumeration: 120 kronor per år (fyra nummer).

Lösnummer: 40 kronor. **För prenumeration:** kontakta NRF:s kansli (se ovan).

REDAKTÖREN

Rättssamhällets ambassadörer

ATT GE ALLMÄNHETEN insyn i rättsväsendet. Det är ett argument som ofta förs fram i diskussionen om nämndemännens roll i samhället. När ni nämndemän utför ert uppdrag är ni så klart företrädare för allmänheten. Jag tänker att insynsfrågan är bredare än så.

När jag själv berättar för andra att jag är redaktör för den här tidningen får jag ofta frågor. Några exempel: Vadå nämndemän, vad är det för nåt? Vad ska nämndemän vara bra för? Kan jag bli nämndeman?

Jag svarar så gott jag kan, och ofta leder det vidare till samtal och diskussion. Frågor om brott och straff är högtintressanta i vår tid!

Något liknande händer säkert då och då alla 8 500 nämndemän. Kanske kan alla dessa frågor och samtal ses som en del av själva idén med nämndemannasystemet. Att ni i er roll blir ett slags ambassadörer för det demokratiska rätts-samhällets grundläggande principer – likhet inför lagen, att ingen ska dömdas på förhand och domstolarnas självständighet.

Jag menar inte att det ska åligga nämndemän att i tid och otid agera reklampelare för nämndemannasystemet. Men att sprida kunskap om er roll och ert uppdrag så ofta det går, kan väl inte vara fel.

Thomas Östlund

CHEFREDAKTÖR

POSTTIDNING B

Returadress: Nämndemännens Riksförbund

Ågatan 15 C, 749 35 Enköping

Kom med du också!

Ditt medlemskap i Nämndemännens Riksförbund är en röst för nämndemannasystemets givna plats i ett modernt samhälle. Som medlem bidrar du till arbetet med att förbättra villkoren för oss nämndemän.

Vill du delta i vår verksamhet finns många möjligheter, i någon av våra lokalföreningar över hela landet.

LOKALA NÄMNDEMANNAFÖRENINGAR

REGION 1

- Luleå Nämndemannaförening
- Skellefteå Nämndemannaförening
- Umeå Nämndemannaförening

REGION 2

- Nämndemannaföreningen vid Ångermanlands tingsrätt
- Jämtlands Läns Nämndemannaförening
- Sollefteå Nämndemannaförening
- Sundsvalls Nämndemannaförening

REGION 3

- Dalarnas Nämndemannaförening
- Falu Domstolars Nämndemannaförening
- Gästrik Nämndemannaförening
- Hälsinge Nämndemannaförening

REGION 4

- Enköping-Håbo Nämndemannaförening
- Upplands Nämndemannaförening
- Västmanlands Nämndemannaförening
- Värmlands Nämndemannaförening
- Örebro Läns Nämndemannaförening

REGION 5

- Nämndemannaföreningen vid Förvaltningsrätten i Stockholm
- Gotlands Nämndemannaförening
- Nämndemannaföreningen i Attunda tingsrätt
- Nämndemannaföreningen vid Kamrarrätten i Stockholm
- Nämndemannaföreningen vid Nacka tingsrätt
- Solna Nämndemannaförening
- Stockholms Nämndemannaförening (Stockholms tingsrätt)
- Nämndemannaföreningen vid Svea hovrätt i Stockholm
- Södertälje Nämndemannaförening
- Södertörns Nämndemannaförening

REGION 6

- Eskilstuna Strängnäs Nämndemannaförening
- Linköpings Nämndemannaförening
- Norrköpings Nämndemannaförening
- Nyköpings Nämndemannaförening

REGION 7

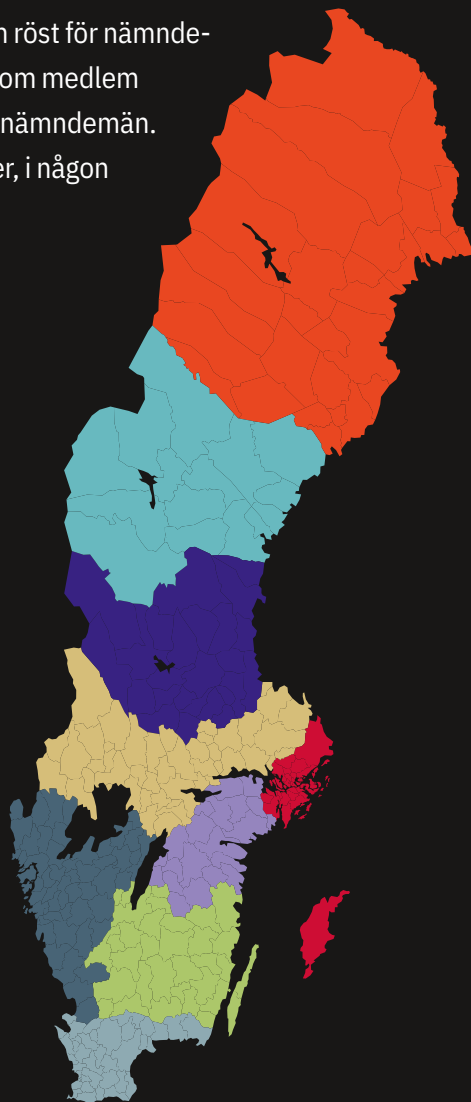
- Alingsås Nämndemannaförening
- Göteborgsregionens Nämndemannaförening
- Halmstads Nämndemannaförening
- Norra Dal Nämndemannaförening
- Skaraborgs Nämndemannaförening
- Uddevalla Nämndemannaförening
- Vänersborgs Nämndemannaförening

REGION 8

- Eksjö Nämndemannaförening
- Jönköpings Nämndemannaförening
- Kalmar-Ölands Nämndemannaförening
- Kronobergs Nämndemannaförening
- Oskarshamns Nämndemannaförening

REGION 9

- Blekinge Nämndemannaförening
- Helsingborgs Nämndemannaförening
- Nämndemannaföreningen vid Hovrätten över Skåne och Blekinge
- Hässleholms Nämndemannaförening
- Kristianstads Nämndemannaförening
- Lunds Nämndemannaförening
- Förvaltningsrätten i Malmö Nämndemannaförening
- Malmö Nämndemannaförening
- Ystads Nämndemannaförening

Välkommen till Nämndemännens Riksförbund!

HUR BLIR JAG MEDLEM? Enklast är att gå in på www.nmrf.se under fliken "Medlem". Där finns all information du behöver.

